

Onsdag 22 april 2009

Årsrapport från utskottet för framställningar

P6_TA(2009)0239

Europaparlamentets resolution av den 22 april 2009 om överläggningarna i utskottet för framställningar under 2008 (2008/2301(INI))

(2010/C 184 E/03)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om överläggningarna i utskottet för framställningar,
- med beaktande av resultaten av utskottets undersökningsuppdrag under 2008 till Rumänien, Bulgarien och Frankrike samt motsvarande rapporter och rekommendationer som godkänts av utskottet,
- med beaktande av artiklarna 21 och 194 i EG-fördraget, som ger alla EU-medborgare och EU-invånare rätt att göra framställningar till Europaparlamentet,
- med beaktande av artiklarna 45 och 192.6 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för framställningar (A6-0232/2009), och av följande skäl:
 - A. Framställningsförfarandet med dess särskilda egenskaper är betydelsefullt eftersom det gör det möjligt för det ansvariga utskottet att söka efter lösningar och förklaringar åt EU-medborgare som inger framställningar till parlamentet.
 - B. Antalet EU-medborgare som inger framställningar till parlamentet ökar. Samtidigt strävar framställningsutskottet efter att påskynda sina förfaranden ytterligare för att på bättre sätt bistå de medborgare som vänder sig till utskottet för hjälp.
 - C. Flera av de rekommendationer som antogs i årsrapporten 2007 har ännu inte genomförts av parlamentsmyndigheterna. Detta gäller bland annat begäran om att snarast ge utskottet för framställningar bättre administrativa resurser, bland annat språklig och juridisk expertis, så att parlamentets kapacitet att genomföra oberoende undersökningar av de framställningar det mottar ökar, och till exempel ett närmare samarbete med Solvit när det gäller framställningar och klagomål som rör den inre marknaden samt inrättandet av en gemensam EU-portal för unionens medborgare.
 - D. Trots betydande framsteg under perioden när det gäller att utveckla Europeiska unionens strukturer och politik möter medborgarna fortfarande många brister i tillämpningen av unionens politik och program när dessa berör dem direkt och detta är ofta föremål för de mottagna framställningarna.
 - E. Inrättandet av det "medborgarinitiativ" som beskrivs i Lissabonfördraget kommer att leda till att allmänhetens deltagande i EU:s verksamhet och arbete ökar.
 - F. Parlamentet har följaktligen en skyldighet att på EU-medborgarnas och EU-invånarnas vägnar se till att gemenskapslagstiftningen tillämpas bättre av de enskilda medlemsstaterna och således att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att uppnå detta mål.
 - G. Många medlemsstater är dock fortfarande obenägna att samarbeta aktivt med det ansvariga utskottet och underlåter bland annat att delta i möten med utskottet. Detta tyder på bristande lojalitet i samarbetet med institutionen.

Onsdag 22 april 2009

- H. Underlåtenhet från den berörda medlemsstatens sida att aktivt och i god tid delta i det ansvariga utskottets arbete för att medverka till en korrekt tillämpning av gemenskapsrätten väcker tvivel om deras vilja och avsikt att tillämpa EU:s politik och mål på rätt sätt. Myndigheterna riskerar därmed att utsättas för de åtgärder i form av sanktioner och böter som är tillgängliga enligt fördragen, och även för offentlig kritik.
- I. Många medlemsstater visar dock ett gott samarbete och arbetar tillsammans med parlamentet för att försöka besvara de frågor som medborgarna framför genom framställningsprocessen.
- J. Europaparlamentet är tacksamt för det konstruktiva bidraget vid handläggningen av framställningarna från kommissionens avdelningar, vilka regelbundet på begäran av det ansvariga utskottet lämnar preliminära utlåtanden om många av de mottagna framställningarna.
- K. Detta samarbete kan och bör ytterligare förstärkas, särskilt i förfaranden enligt artiklarna 226 och 228 i EG-fördraget i motiverade fall.
- L. Parlamentet har ansett sig ha laglig rätt att, om det visar sig behövas, använda sig av sina befogenheter enligt artikel 230 i EG-fördraget för att sätta stopp för en allvarlig överträdelse av gemenskapsrätten som framkommit när en framställning har granskats och när det fortsatt råder stora tolkningsskillnader mellan parlamentet och kommissionen om vilka åtgärder som gemenskapsrätten kräver för att skydda den berörda medborgarens intressen i fallet i fråga.
- M. Överträdelseförfarandet är inte en gottgörelse för framställarna ens om en medlemsstat av EG-domstolen åläggs att ändra sin lagstiftning så att den överensstämmer med EU:s rättsakter.
- N. Att EU-medborgare som drabbats av bristande tillämpning av EU-rätten inte kan få någon direkt gottgörelse utanför domstol är en grundläggande orättvisa som EU:s institutioner, särskilt parlamentet, behöver överväga närmare.
- O. Parlamentet har enligt artikel 230 i EG-fördraget rätt att väcka talan vid domstolen på samma villkor som rådet och kommissionen, och i enlighet med artikel 201 i EG-fördraget har det befogenhet att utöva kontroll över kommissionens verksamhet, och det förfogar därmed över både de rättsliga och de politiska instrumenten som krävs för att mer effektivt tillgodose medborgarnas legitima intressen.
- P. Parlamentet bör se över sitt eget förfarande, särskilt artikel 121 i arbetsordningen, för att göra det lättare att väcka talan vid EG-domstolen när framställarnas rättigheter står på spel.
- Q. Artikel 6 i EU-fördraget anger att Europeiska unionen bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt på rättsstatsprincipen, principer som även ligger till grund för Köpenhamnskriterierna för anslutning till EU, medan artikel 7 i EU-fördraget föreskriver de specifika förfaranden som kan inledas vid allvarliga och ihållande överträdelse av dessa principer eller om risk för sådana överträdelse föreligger.
- R. Med tanke på de framställningar som mottagits om konsekvenserna av Nord Stream-gasledningen i Östersjön och om oseriösa katalogföretag har utskottet under 2008 lagt fram förslag till resolutioner som antagits av en överväldigande majoritet av ledamöterna i kammaren, i enlighet med artikel 192.1 i arbetsordningen.
- S. Växande oro över tryggheten i energiförsörjningen har lett till satsningar på projekt att bygga ut rörledningar för naturgas och flytande naturgas vilka, särskilt när de genomförs i hast utan vederbörlig bedömning av risker och alternativ, har rest farhågor hos framställare om den brist på hänsyn som tagits till de potentiellt allvarliga risker för miljön och människans hälsa och säkerhet särskilt i samband med projekt i Östersjön, Wales och Irland.

Onsdag 22 april 2009

- T. En granskning av inkomna framställningar ger vid handen att det i den projektförteckning som nämns i bilagorna till rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt ⁽¹⁾ i dess ändrade lydelse saknas ett antal viktiga anläggningar och verksamheter som har uppstått sedan den senaste ändringen av dessa bilagor, exempelvis återförgasningsanläggningar och biodieselanläggningar.
- U. De många framställningarna som ingivits i samband med Natura 2000-nätverket fortsätter att visa att uppgiften att hindra förlust av biologisk mångfald utgör en stor utmaning för EU och att habitat- ⁽²⁾och fågeldirektiven ⁽³⁾ utgör grundläggande och oundgängliga verktyg för att uppfylla EU:s åtagande att senast 2010 få stopp på förlusten av biologisk mångfald.
- V. Granskningen av framställningar visar också att bristen på färskvattentillgångar ofta försvåras av andra faktorer såsom den växande efterfrågan på vatten som följd av överdrivna utvecklingsplaner för bebyggelse och fritidsanläggningar, otillräckligt underhåll av befintlig infrastruktur, inbegripet åtgärder för att förhindra läckage, intensiv vattenanvändning för storskaligt jordbruk och en prissättningspolitik som inte uppmuntrar till en hållbar vattenkonsumtion.
- W. Efter besök i Fos-sur-Mer, Cypern och Rumänien har utskottet för framställningar lagt fram rekommendationer.
- X. Utskottet för framställningar framförde sina betänkligheter i samband med vissa infrastrukturprojekt i Bulgarien i Rilabergen, som besöktes under ett undersökningsuppdrag 2008.
- Y. Den brittiska parlamentariska ombudsmannen för hälsovårdstjänster Ann Abraham talade inför utskottet i december 2008 och presenterade då resultatet av sina undersökningar, som det hade tagit henne fyra år att slutföra, men den brittiska regeringens svar i januari 2009, som omfattade en möjlig ex gratia-ersättning till dem som drabbats oproportionerligt hårt, kan inte ses som en korrekt gottgörelse för de många offren för detta debacle.
- Z. Europaparlamentet är tacksamt för det positiva och konstruktiva samarbetet med Europeiska ombudsmannen under 2008. Utskottet för framställningar gav sitt stöd till de rekommendationer som ombudsmannen presenterade i sin årsrapport för 2007 och i sina två specialrapporter om klagomålen 1487/2005 avseende de språk som rådet använder respektive 3453/2005 om kommissionens tillämpning av överträdelseförfarandet. Parlamentet välkomnar ändringarna av ombudsmannastadgan, som det har godkänt.
- AA. Utskottet för framställningar tog under 2008 emot 1 886 framställningar, varav 1 065 förklarades tillåtliga och 821 förklarades otillåtliga. Antalet framställningar som inte uppfyller villkoren enligt artikel 191.1 i arbetsordningen har ökat avsevärt sedan början av 2007.

1. Europaparlamentet välkomnar deltagandet av och bidragen från framställare vid varje sammanträde som hålls i utskottet för framställningar, vilket ger möjlighet till en direkt och öppen dialog med företrädare för Europaparlamentet, och fortsätter att uppmuntra enskilda EU-medborgare och sammanslutningar i gemenskapen att lägga fram problem som gäller EU:s verksamhetsområde och som berör dem direkt. Parlamentet anser att denna process gör det möjligt för parlamentet som institution att inta en viktig övervakande roll när det gäller medlemsstaternas tillämpning av gemenskapens lagstiftning och att bättre försvara och främja alla EU-medborgares grundläggande rättigheter enligt EU-fördraget.

⁽¹⁾ EGT L 175, 5.7.1985, s. 40.

⁽²⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽³⁾ Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar (EGT L 103, 25.4.1979, s. 1).

Onsdag 22 april 2009

2. Europaparlamentet uppmanar de nationella och regionala parlamenten att som företrädare för medborgarna fortsätta att vara vaksamma på hur medlemsstaterna tillämpar fördragen och EU:s rättsakter, särskilt i fråga om problem som gäller miljön, sociala rättigheter och anställningsrättigheter, den fria rörligheten för personer, varor och tjänster, finansiella tjänster, medborgarnas grundläggande rättigheter, inbegripet deras rätt till lagligen förvärvad egendom, erkännande av deras yrkeskvalifikationer samt alla former av diskriminering, och uppmanar EU:s institutioner att kommunicera effektivt med medborgarna så att dessa är medvetna om sina rättigheter och om de skyldigheter som åligger nationella och lokala myndigheter.

3. Europaparlamentet framhåller att i enlighet med subsidiaritetsprincipen kan parlamentet inte betrakta sådana framställningar som tillåtliga i vilka framställaren vill överklaga beslut som fattats av de behöriga myndigheterna eller rättsorganen i medlemsstaterna och att framställarna måste informeras om detta på ett tydligt och lättbegripligt sätt. Vidare framhåller parlamentet att klagomål måste uppfylla de villkor som anges i artikel 191.1. i parlamentets arbetsordning innan de kan förklaras tillåtliga.

4. Europaparlamentet kräver att de rekommendationer som antogs i årsrapporten 2007 men ännu inte tillämpats genomförs inom en rimlig tidsram.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och deras nationella, regionala och lokala institutioner att, tillsammans med sina ständiga representationer, på lojal och konstruktiv grundval samarbeta fullt ut med Europaparlamentets ansvariga utskott i undersökningar av anklagelser eller förslag som framförs i framställningar för att försöka finna lösningar på problem som framkommer under framställningsprocessen.

6. Europaparlamentet önskar att tänkbara förfaranden för att tillförsäkra EU-medborgarna avhjälpande åtgärder utreds till fullo av de ansvariga organen i Europaparlamentet, kommissionen och rådet och att ett nytt interinstitutionellt avtal som innehåller förstärkta befogenheter för undersökningskommittéer förhandlas fram för att ytterligare stärka EU-medborgarnas rättigheter.

7. Europaparlamentet anser att en sådan granskning skulle komplettera det slutliga genomförandet av Lissabonfördraget genom att ge ytterligare skydd grundat på EU-medborgarnas och EU-institutionernas uttryckliga rättigheter och skyldigheter.

8. Europaparlamentet erinrar om att det i sin resolution av den 20 april 2004 om kommissionens meddelande om artikel 7 i fördraget om Europeiska unionen ⁽¹⁾ betonade det särskilda ansvar som parlamentet har i sin egenskap av EU-medborgarnas direktvalda företrädare när det gäller respekten för och främjandet av unionens värden och försvaret av demokratin, rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna. Vidare framhöll parlamentet i denna resolution att "man, genom att inte diskutera det faktum att det kan komma att bli nödvändigt att införa sanktioner, ger intrycket av att unionen inte vill eller kan utnyttja alla till buds stående medel för att slå vakt om sina värden".

9. Europaparlamentet uppmanar ännu en gång kommissionen att se till att framställningsförfarandet får ökat erkännande och betonas mer, särskilt vad gäller tillämpningen av överträdelseförfaranden och kravet på att informera utskottet för framställningar direkt och officiellt när beslut fattas om att inleda talan enligt artiklarna 226 och/eller 228 om frågor som väckts i enskilda framställningar.

10. Europaparlamentet erinrar om sin uppfattning att anklagelser om allvarliga kränkningar av gemenskapens lagstiftning som framställningsutskottet, efter att ha granskat framställningar, finner välgrundade men som den berörda medlemsstaten vägrar att erkänna och som kan väntas få prejudicerande verkan på nationell nivå, i sista hand bör prövas av EG-domstolen för att säkerställa en enhetligt och konsekvent tillämpning av gemenskapsrätten och den inre marknadens verklighet ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EUT C 104 E, 30.4.2004, s. 408.

⁽²⁾ Se parlamentets resolution av den 9 mars 2005 om överläggningarna i utskottet för framställningar under sammanträdesperioden 2003-2004 (EUT C 320 E, 15.12.2005, s. 161).

Onsdag 22 april 2009

11. Europaparlamentet erkänner att överträdelseförfaranden, även när de lyckas, inte nödvändigtvis leder till att den fråga som en enskild framställare har rest finner en omedelbar lösning och att detta ofta får till följd att allmänhetens förtroende för EU-institutionernas förmåga att uppfylla dess förväntningar undergrävs.

12. Europaparlamentet anser att eftersom det finns tydliga tecken på att målsättningen att senast 2010 få stopp på förlusten av biologisk mångfald i EU inte kan uppnås måste brådskande åtgärder vidtas för att se till att habitat- och fågeldirektiven tillämpas på ett mer effektivt sätt, och uppmanar kommissionen att göra allt den kan för att se till att medlemsstaterna tillämpar direktiven på ett sätt som överensstämmer med detta syfte.

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med parlamentet övertyga medlemsstaterna om vikten av framåtriktat tänkande – särskilt när det gäller byggnadslov – för att bidra till att förhindra potentiella överträdelser av bestämmelser i gemenskapsrätten som antagits men som ännu inte trätt i kraft.

14. Europaparlamentet är medvetet om att lösningar på framställarnas klagomål ibland inte kan hittas på grund av svagheter i själva den tillämpliga gemenskapslagstiftningen.

15. Europaparlamentet bekymras av det stora antalet framställningar som utskottet har mottagit angående begäran om rösträtt vid lokala val för i Lettland bosatta "icke-medborgare". Parlamentet erinrar om att FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna, FN:s kommitté för eliminering av rasdiskriminering, Europarådets parlamentariska församling, Europarådets kommunalkongress, Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter, Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans samt OSSE:s parlamentariska församling har rekommenderat att göra det möjligt för icke-medborgare att delta i lokala val. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att noga övervaka och främja åtgärderna för att reglera statusen för Lettlands "icke-medborgare", av vilka många är födda i landet.

16. Europaparlamentet konstaterar att många av de framställningar det mottagit från individer och föreningar till stor del gäller fall som inte utgör överträdelser av gemenskapens lagstiftning och som därför bör lösas genom att uttömma alla rättsliga möjligheter till prövning i de berörda medlemsstaterna. Lämplig instans för överklaganden, då alla lämpliga åtgärder vidtagits på nationell nivå, är Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

17. Europaparlamentet konstaterar att framställningen om "ett enda säte", som undertecknades av 1 500 000 personer och vars mål är att parlamentet ska ha ett enda säte, ännu inte behandlats tillräckligt. Parlamentet rekommenderar att utskottet för framställningar ger prioritet åt denna fråga under nästa valperiod.

18. Europaparlamentet uppmanar därför ansvariga lagstiftande utskott att komma ihåg de förslag som utskottet för framställningar då och då framför om medlemsstaternas tillämpning av viss EU-lagstiftning inför en eventuell översyn eller fortsatt utredning.

19. Europaparlamentet erinrar om sin begäran till kommissionen om att utöka sin övervakning av genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/114/EG av den 12 december 2006 om vilseledande och jämförande reklam ⁽¹⁾ avseende dess tillämpning på företag som marknadsför vilseledande företagskataloger, och att redogöra för parlamentet om möjligheten att utvidga tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EC av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden ⁽²⁾ samt om konsekvenserna av detta, särskilt om man ersätter ordet "konsument" med orden "målet för verksamheten".

20. Europaparlamentet stöder ombudsmannens uppmaning till rådet att utöka språkvalen på ordförandeskapets webbplats till att omfatta de EU-språk som har flest talare och på så sätt se till att medborgarna har direkt tillgång till ordförandeskapets verksamhet. Parlamentet hänvisar i detta sammanhang till rådets franska ordförandeskap som offentliggjorde sin officiella webbplats i enlighet med ombudsmannens rekommendationer.

⁽¹⁾ EUT L 376, 27.12.2006, s. 21.

⁽²⁾ EUT L 149, 11.6.2005, s. 22.

Onsdag 22 april 2009

21. Europaparlamentet stöder ombudsmannens uppmaning till rådet, med hänvisning till genomförandet av arbetstidsdirektivet ⁽¹⁾, att bemöta klagomål från medborgarna på ett sätt som är förenligt med god förvaltning när det gäller kommissionens befogenheter att inleda överträdelseförfaranden.

22. Europaparlamentet välkomnar det konstruktiva samarbetet mellan ombudsmannen och EU inom en lämplig institutionell ram. Parlamentet stöder ombudsmannens upprepade uppmaningar om behovet av att anta en kodex för god förvaltningssed, som ska vara gemensam för EU:s samtliga institutioner och organ, i enlighet med parlamentets resolution av den 6 september 2001 om den särskilda rapporten från Europeiska ombudsmannen till Europaparlamentet efter undersökningen på eget initiativ av om de olika gemenskapsinstitutionerna och -organen antagit någon kodex för god förvaltningssed som är tillgänglig för allmänheten ⁽²⁾. Parlamentet anser att ombudsmannen, kommissionen och parlamentet bör utarbeta en gemensam EU-portal där klagomål riktade till EU:s institutioner kan behandlas.

23. Europaparlamentet uppmanar samtliga berörda parter att tillämpa FN:s säkerhetsråds resolution 550 (1984) angående Cypern, så att egendom helt och fullt kan återbördas till sina rättmätiga ägare i Varosha. Om inga resultat kan uppvisas före utgången av 2009 föreslår parlamentet att det ansvariga utskottet skulle kunna besluta att i plenum ta upp denna fråga som rests av framställare i Famagusta.

24. Europaparlamentet uppmanar de rumänska myndigheterna att vidta åtgärder för att bevara och skydda landets kulturella och arkitektoniska arv i enlighet med artikel 151 i EG-fördraget, vilket krävdes i parlamentets förklaring av den 11 oktober 2007 om behovet av åtgärder för att skydda ett hotat historiskt och arkitektoniskt monument – den romersk-katolska Sankt Josef-katedralen i Bukarest i Rumänien ⁽³⁾. Vad gäller problemet med att återbörda egendom som konfiskerades under kommunistregimen påpekar parlamentet att artikel 295 i EG-fördraget fastställer att frågor som rör äganderätten faller under nationell behörighet.

25. Europaparlamentet begär att de franska myndigheterna förbereder en epidemiologisk utvärdering för att fastställa vilka konsekvenser den förbränningsanläggning som är under uppförande i Fos-sur-Mer kommer att få för närområdet kring Fos-Berre. Parlamentet konstaterar att rådets direktiv 1999/30/EG av den 22 april 1999 om gränsvärden för svaveldioxid, kvävedioxid och kväveoxider, partiklar och bly i luften ⁽⁴⁾ inte förbjuder uppförande av en förbränningsanläggning i ett område som redan drabbats av luftföroreningar, men framhåller samtidigt att det enligt direktiv 1999/30/EG och rådets direktiv 96/62/EG av den 27 september 1996 om utvärdering och säkerställande av luftkvaliteten ⁽⁵⁾ ska vidtas åtgärder för att säkerställa att europeiska regler om luftföroreningar upprätthålls.

26. Europaparlamentet erinrar om rekommendationerna i årsrapporten för 2007 från utskottet för framställningar om behovet att se över de administrativa förfarandena för behandlingen av framställningar i vad som exempelvis avser överföring av registrering av framställningar till framställningsutskottets sekretariat, närmare samarbete med Solvit, ytterligare förstärkning av databasen för framställningar, utveckling av en gemensam EU-portal för unionens medborgare och så vidare. Parlamentet välkomnar ledamöternas initiativ att utarbeta en uppförandekod för behandlingen av framställningar, som skulle kunna komma att träda i kraft i början av nästa valperiod.

27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution och betänkandet från utskottet för framställningar till rådet, kommissionen, Europeiska ombudsmannen, medlemsstaternas regeringar och parlament samt dessa parlaments utskott för framställningar och ländernas nationella ombudsmän eller liknande behöriga organ.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 93/104/EG av den 23 november 1993 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden (EGT L 307, 13.12.1993, s. 18).

⁽²⁾ EGT C 72 E, 21.3.2002, s. 331.

⁽³⁾ EUT C 227 E, 4.9.2008, s. 162.

⁽⁴⁾ EGT L 163, 29.6.1999, s. 41.

⁽⁵⁾ EGT L 296, 21.11.1996, s. 55.